

ARTICULA

Introduktion av Inge Benn Thomsen

www.spf-utbildning.com

Allt i ett !

Denn mapp innehåller allt övningsmaterial, inkl spegel i en kompakt form. Klart att använda direkt.

Bilderna är mycket neutrala vilket gör att de kan användas av olika åldersgrupper.

De 16 dubbelvikta uppslagen visar en pojke och en flicka, som utför övningarna som antingen hör ihop eller kompletterar varandra.

Exempel:

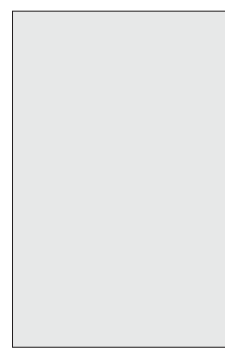
Pojke	Flicka
1. Kyssmun	1. Hon ler!
2. Blå upp kinderna	2. Släpp ut luften
3. Tungan ut i höger munvicka	3. Tungan ut i vänster munvicka
4. Tungan dröjs mot raktläppen	4. Tungan dröjs mot bakre
5. Gör en "hula" till höger	5. Gör en hula till vänster
6. Slå på underläppen	6. Slå på överläppen
7. Tungan på tandensms utlösa	7. Tungan på tandensms utlösa i underläppen (överläppen)
8. Tungan mot tandensms insida	8. Tungan mot tandensms insida i överläppen
9. Håll tungspetsen mot tandensms yttre	9. Håll tungspetsen mot tandensms inre
10. Blå upp munnen och visa tandensms	10. Kryp igen munnen och glöm läpparna
11. Håll en gämsa mot näsan	11. Öppna och stäng på rundade läppar
12. "Går" underläppen	12. "Går" överläppen
13. Slå på runt munnen	13. Tunga mot tandensms insida utlösa i munnen
14. Säg "Tum läpparna"	14. "L" med två varv rundade läppar och stängda
15. Kullermsa en kullermsa till höger på	15. "O" med en kullermsa mot tandensms
16. Gör en smil tunga	16. Gör tungan så bred som möjligt. (Gör som möjligt) Gör som möjligt

Pojke 1 Kyssmun
Läpparna rundade och stängda

Flicka 1 Hon ler lätt
Läpparna dragna åt sidan och stängda

Observera följande:

- Iakttag en avslappnad hållning
- Gör övningarna långsamt och precis.
- Öva intensivt under kort tid.
- Andas lugnt under övningarna.
- Använd bara munnens muskler och inte andra ansiktsmuskler.
- Använd spegel.

Pojke**Flicka**

1. Kyssmun	1. Hon "ler"
2. Blås upp kinderna	2. Släpp ut luften
3. Tungan ut i höger mungipa	3. Tungan ut i vänster mungipa
4. Tungan sträcks mot nästippen	4. Tungan sträcks mot hakan
5. Gör en "bula" till höger	5. Gör en bula till vänster
6. Slicka på underläppen	6. Slicka på överläppen
7. Tunga på tändernas utsida	7. Tungan på tändernas utsida i underkäken
8. Tungan mot tändernas insida	8. Tungan mot tändernas insida i överkäken
9. Håll tungspetsen mot nedre tandraden	9. Håll tungspetsen mot tandraden uppe
10. Bit ihop munnen och visa tänderna	10. Knip igen munnen och göm läpparna
11. Håll en penna mot näsan	11. Öppna och stäng rundade läppar
12. "Göm" överläppen	12.. "Göm" underläppen
13. Slicka dej runt munnen	13. Tungspetsen mot tändernas insida runt i munnen.
14. Skjut fram läpparna	14. "Le" med munnen omväxlande till höger och vänster
15. Balansera en tablett (el russin) på	15. "Göm" en tablett mot tänderna
16. Gör en smal tunga	16. Gör tungan så bred som möjligt.

Namn:		
Ålder:	Pedagog:	Datum:

Pojke		✓	✗	Flicka		✓	✗
1.	Kyssmun	☐	☐	1.	Hon "ler"	☐	☐
2.	Blås upp kinderna	☐	☐	2.	Släpp ut luften	☐	☐
3.	Tungan ut i höger mungipa	☐	☐	3.	Tungan ut i vänster mungipa	☐	☐
4.	Tungan sträcks mot nästippen	☐	☐	4.	Tungan sträcks mot hakan	☐	☐
5.	Gör en "bula" till höger	☐	☐	5.	Gör en bula till vänster	☐	☐
6.	Slicka på underläppen	☐	☐	6.	Slicka på överläppen	☐	☐
7.	Tungan på tändernas utsida	☐	☐	7.	Tungan på tändernas utsida i underkäken i överkäken	☐	☐
8.	Tungan mot tändernas insida	☐	☐	8.	Tungan mot tändernas insida i överkäken	☐	☐
9.	Håll tungspetsen mot tandraden	☐	☐	9.	Håll tungspetsen mot tandraden uppe	☐	☐
10.	Bit ihop munnen och visa tänderna	☐	☐	10.	Knip igen munnen och göm läpparna	☐	☐
11.	Håll en penna mot näsan	☐	☐	11.	Öppna och stäng rundade läppar	☐	☐
12.	"Göm" överläppen	☐	☐	12..	"Göm" underläppen	☐	☐
13.	Slicka dej runt munnen	☐	☐	13.	Tungspetsen mot tändernas insida runt i munnen.	☐	☐
14.	Skjut fram läpparna	☐	☐	14.	"Le" med munnen omväxlande till höger och vänster	☐	☐
15.	Balansera en tablett (el russin) på tungen	☐	☐	15.	"Göm" en tablett mot tänderna	☐	☐
16.	Gör en smal tunga	☐	☐	16.	Gör tungan så bred som möjligt.	☐	☐

Egna noteringar

Övriga observationer

Användning:

Articula-materialet kan användas både för diagnosticering och för träning. Det kan också användas som komplement till andra undersökningar av barns tal- och språkproblem.

- En fördel med Articula är att man får vetskap om elevens oral-motoriska status.
- En annan är att man kan jämföra status från ett tillfälle till ett senare prov. Dessutom får man reda på om det är talapraxi, Dysartri eller lingvistiska svårigheter.

Specifika tal-och språksvårigheter

När man diagnosticerar tal- och språksvårigheter hos barn tar man först reda på om barnet tex har hörselnedsättning, gomproblem, andra fysiska fel i talapparaten och/eller begåvningshandikapp. språkfattig miljö, trauma eller liknande. Svårigheterna kan vara av expressiv eller impressiv natur dvs svårigheter att uttrycka sig eller svårigheter att förstå. Eleven kan även uppvisa brister i ord-förråd och svårigheter med grammatiken. Alla föräldrar frågar sig ofta "Är mitt barn normal-utvecklat? Har han/hon språk för sin ålder? Jag tycker att han/hon inte talar lika bra som andra " Det är dock väldigt svårt att uttala sig generellt om barns språk En del barn utvecklas snabbare än andra och en del kan stanna upp ett tag. "Tysta barn" bör man ägna stor uppmärksamhet åt. Det är lätt att tycka att det är lugnt och bra med tysta icke krävande barn-vilket är fel. Fråga dej därför varför han/hon inte pratar lika mycket som andra?

Fonologiska brister

Man kan dock avgöra om det är fråga om fonologiska brister om barnet ifråga inte använder tal och språkuttryck som är normala för åldern. Främst ser man detta i expressivt hänseende. Man använder fel taljud eller förvanskade ljud. Om man tränar barnet att använda ord och uttryck utan framgång kan det vara fråga om dysartri. Oftast är det dock fråga om brister i tal och språkstimulans och bör kunna avhjälpas med intensiv träning.

Apraxi

Talapraxi definieras som att barnet har svårt att mobilisera vad som krävs vid normalt tal för åldern tex att säga y, s, f, eller k. Det kan också vara svårigheter med konstruktioner som innefattar krävande fonotaktiska former som innefattar tex - sg eller sbr och liknande.

Dysartri

Apraxi är främst svårigheter med att säga vissa ljud och ljudkombinationer medan Dysartri har Neurologisk bakgrund. Denna påverkar andning, fonation, resonans, prosodi och artikulation. Det kan bero på medfödda eller förvärvade skador på cortical nivå. Dysartri kan uppträda tillsammans med fonologiska svårigheter och apraxi. Det kan vara stabilt eller progredierande. Lätt dysartri kan bara uppträda i pressade situationer medan svår dysartri gör att man inte kan uppfatta personens tal. Svårigheten är på den artikulatoriska nivån.

Variation av träningen

Man kan även träna munmotorik med ett annat spel tex Munmotorik.(SPF)